

PANTALLA INTERIOR CCCB 2019

AURORA GASULL ALTISENT

De l'1 d'agost al 1 de setembre

PRESTAR ATENCIÓ

Aurora Gasull Altisent (Barcelona, 1962) és l'autora de les peces d'animació o «música visual» que il·luminaran —des del primer d'agost i durant l'interval de temps d'un mes— l'espai fosc entre les dues portes del Hall del CCCB. D'aquesta manera, la segona edició de Pantalla Interior farà que les trajectòries dels visitants a les sales d'exposició del centre es desviïn del camí directe i sempre recte per traçar la corba suau d'un canvi de trajectòria, atrets per l'aura sensorial que tota pantalla encesa emet fins que ens arriba. Potser en aquest cas, el nom mateix de l'autora, Aurora, és ja revelador de l'experiència que se'ns procura a la cambra fosca en què en endinsem com qui cau en un son profund. Perquè, com si ho estiguéssim somiant, una claror i una radiació lluminosa ens desperten a una altra realitat alhora que ens bressolen per perseguir el desig de seguir transformant-la. I és que la matèria amb què Gasull Altisent treballa no és cap altra que el temps intangible i el seu rastre en forma de moviment, canvis i desplaçaments en l'espai.

Igual que feia com a violoncel·lista en desplaçar l'arquet de fusta per fer vibrar les cordes, el seu treball d'animació per ordinador ens fa estar atents a l'arquitectura fluïda de la música i els seus atributs sonors i compositius. De fet, la música és reivindicada per ella mateixa com el principal tema sobre el qual recolzar la seva creació i contemplació sonora. Veient-la treballar amb els seus programaris 3D i els seus ordinadors i per tal de comprendre on radica l'origen del seu mètode expressiu, no és difícil mantenir l'analogia de la intèrpret que en cada instant pren la decisió de quin grau precís de pes requereix per pressionar les cerres de pèl de cua de cavall sobre les cordes. La corba suau que en resulta és precisament la que ha de permetre acostar o allunyar la punta del taló de fusta de banús del seu arc. I és aquest balanceig del seu cos sobre l'arc i sobre les cordes l'origen de la transmissió de les vibracions de la seva pròpia emoció davant la partitura fins fer-la so, que, amplificat amb l'espai fosc de la caixa de ressonància de l'instrument, viatja —igual que les seves peces al Hall del CCCB— fins a nosaltres.

De fet, quan l'Aurora treballa un fragment musical per fer-lo visual, reescriu també una nova partitura feta de fites, de la mateixa manera que el cant gregorià situava en el tetragrama les «quadrades» (*punctum quadratum*). I és a partir d'aquest camí marcat d'imatges quietes —les anomenem *key frames*— que comença el seu treball de creació d'una expressió visual que li és pròpia. De fita a fita, d'un estat de quietud a un altre, i a través del dibuix invisible de les corbes de programació, determinarà com serà el moviment i quins els temps que s'acordin més bé amb el fragment musical o sonor que ha decidit interpretar. Com una exploradora que indaga en els llenguatges de dos mons —el visual i el musical—, en cada una de les seves peces d'imatge abstracta en moviment ens portarà d'un a l'altre fins que ens iniciem i també coneguem el llenguatge formal que els inclou tots dos. ¿O no és el món de la llum, igual que el dels sons, un altre espai de vibracions sensibles a ser modulades i ritmades en el temps? Igual que la

corba d'un pont que s'obre fins a les dues ribes, se'ns convida a transitar pel camí de les emocions pures que només es poden rescatar de la mà de l'art.

Al llibre de Paul Haim sobre el seu amic l'artista Roberto Matta, *Matta. Agitar el ojo antes de mirar*, l'autor transcriu un fragment d'una conversa entre ells, en què Matta li diu: «Les meves preocupacions es poden comparar amb les d'un astrofísic o d'un matemàtic (...). En la seva recerca, hi ha un contingut no visual al qual l'art ha de prestar atenció per fer més visible una part de l'invisible (...)». Aquest esforç de recerca, en el cas del treball artístic de l'Aurora, passa per una escolta profunda de la música amb els ulls tancats. Els sons que inicialment vibren a través de l'aire es van escoltant dins seu fins a transformar-se en sang de la seva sang i ànima de la seva ànima. De sobte, l'aiguabarreig d'emocions que es produeix al seu interior es transforma en vibració cromàtica i compositiva. Aleshores sorgeix l'impuls i el gest arriscat de la mà sobre l'arc de la programació 3D prenent decisions arriscades i alhora molt precises. El cos d'ella connectat íntimament a la màquina destil·la les espurnes que salten pel frec del gir de les esferes celestes de la seva imaginació.

En les set peces que es projecten enguany a Pantalla Interior, Aurora Gasull ens «presta la seva atenció». Ens dona el seu temps d'escolta transmutat en creacions que ens fan aturar davant del desplegament lliure de les seves composicions. Ens permet així romandre quietes per poder veure el moviment latent que vibrava com un batec en els quadres de Iosif Shkolnik o Dani Ensesa. O també per descobrir el gavadal de formes i llums que s'amagaven en el si de la música de Silvestrov, Xavier Maristany, Django Reinhardt, Mestres Quadreny, Messiaen o Bach. Composicions aleatòries i a vegades sumatori d'errors que són acceptats com a motiu per atzaroses descobertes. Colors i figures geomètriques que busquen en el moviment un camí de llibertat fins a difuminar-se en un silenci blanc.

I ara... desvieu els ulls i les vostres trajectòries del text i traceu la corba fins al Hall del CCCB. Llegiu els textos en què l'autora descriu les seves pròpies composicions i sapiguen que «els dies que hi vaig estar treballant van ser uns dies en què vivia com si somiés».

Itziar González Virós (Arquitecta experta en participació ciutadana i urbanisme).

Ciutat Vella, juny de 2019.

